

Déli Hírlap

MEGJELENÉS ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Beivrea, Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-33, azon-
tul 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KEE-
RENYEZÉSSEL: havi 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre
300 Lei, egész évre 600 Lei. • Kötésdíj nélkül, valamint
különb. nyugdíjassok pénzére; havi 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 300 Lei és egy egész évre 600 Lei

VI. ÉVFOLYAM * 56. SZÁM

TIMISOARA, 1930 MÁRCIUS 8. VASÁRNAP

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Arad kivétel

Az alkotmány törvénybe iktatott rendje az állam életének. Megállapítása és megerősítése annak az alapnak, melyen az állam épülete nyugszik. Lefektetése azoknak az alapelveknek, amelyek szabályozzák a polgárságnak egyrészt jogait, másrészt kötelezettségeit az állammal szemben. Az alkotmány mindenütt — Romániában is — alaptörvény jellegével bír, ami annyit jelent, hogy az alkotmánytörvénnyel semmiféle más, sem előbb, sem később hozott törvény, el-
lenkezésbe nem jöhet. Amennyiben ez mégis megtörténne, úgy a közönséges törvénnyel szemben az alkotmánytörvény elvei és határozatai irányadók és hatálytalanítják minden más törvény érvényességét.

Az államok életének, a modern fejlődésnek, haladásnak, a törvényes rend biztosításának, a népek boldogulásának és demokratikus életlehetőségeinek egyik legfontosabb eszköze a sajtó. Éppen ezért ninesen a világon állam, mely alkotmányában ne biztosítaná sajtója szabadságát. A szabadsággal, egyenlőséggel és testvériséggel egyetemben sohasem feledkeztek meg külön is kihangsúlyozni a sajtó szabadságát, amit a jogok kodifikátorai úgy szoktak kifejezni, hogy gondolatait akár írásban, akár nyomtatás útján mindenki szabadon kifejezheti és terjesztheti. A sajtó a terjesztési jog nélkül olyan, mint az oroszlan, melynek szabadságát úgy biztosítják, hogy ketrebe zárják, de annak rácsai mögött szabadon mozoghat. Vagy olyan, mint a sas, melynek megengedik, hogy repüljön, de előbb levágják szárnyait.

A sajtószabadságot Romániában az alkotmánytörvény biztosítja. Azaz csak biztosítaná, ha nem akadnának olyan földi hatalmasságok, amelyeknek kénye-kedve sokszor erősebbnek bizonyul az alkotmánynál is. Ez a kivételes eset áll fenn Aradon, ahol csak az a sajtótermék juthat el szabadon az olvasóhoz, amely a prefektusnak és a városi ideiglenes bizottság elnökének legmagasabb tetszésével találkozik. Ha ezt bármilyen oknál fogva nem sikerül elnyerni, úgy ezek az aradi hatalmasságok nem adják meg az illető lapnak a terjesztési jogot.

Mert téved, aki azt hiszi, hogy az újság, mely minden törvényes formalitás elintézése után megjelenhetik, Aradon élhet is az alkotmányban biztosított jogával és szabadon terjeszkedhetik. Ezt egy érvényét vesztett háborus magyar sajtótörvényre való hivatkozással külön kell kérvényezni — az alkotmány világos rendelkezései ellenére. Végül azután vagy megadják, hogy a legelső alkalommal újra megvonják, vagy — egyáltalában nem adják meg. Megadta például az aradi Lutai-Marsieu-téle duumvirátus a Vointa Poporului című román lapnak, de az újság talán nem hódolt be mindenben diktatorikus hajlamaiknak és ezért megvonták tőle a kolportázsjogot. Lutai nem a polgárság bizalmából került a polgármesteri székbe, ha-

nem tudtuk meg a kormány által ki-
nevezett ideiglenes bizottság ideigle-
nesen kinevezett elnöke. Ilyen körülmények között ideiglenes helytartói minőségéhez talán illőbb lenne és bizonyára rokonszenvesebb is, ha nem kis fiókmussolininek képzelné magát, hanem működésében kizárólag a jogfolytonosság fentartása fölött örködnék. A jognak, a szabadságnak egyenes megsértése a neki nem tetsző lapok kolportázsjogának megvonása. Megmondták ezt a parlamentben is és megmondták a prefektus kijelentését is, mely szerint neki a miniszterelnök sem parancsol.

És mit tesz erre a miniszterelnök? Az a miniszterelnök, akinek egyik reszortminiszterre nemrégiben tanuk

1931 telefonon mondták, hogy neki nem parancsol? A miniszterelnök által megválasztott képviselőnek és eszerint azért alkalmazták ezt a rendszabályt az újsággal szemben, mert valamikor azt a hírt közölte, hogy a kormány megbukott. Egyik oldalon áll az alkotmánytörvény az intézményesen biztosított sajtószabadsággal, a másik oldalon pedig a kormány ideiglenes ekszponensének érzékenykedése. Az érzékenykedés érve látszik mindennél erősebbnek lenni. Legalább Aradon. Mert Arad ugylátszik kivétel. Nos, az önérzékes román polgárság is talán kivételesen sem fogja a napokban tartandó községi választás alkalmával arra a listára adni szavazatát, amelyen a diktátoroskodó Lutai neve is szerepel.

Román tulipán-mozgalmat indít Bocu kormányzó a bányásági ipar támogatása érdekében

Temesvár, márc. 8.

A temesvári ipari munkaadók szindikátusának vezetősége Veterany Viktor dr. ügyész vezetése mellett tisztelgett tegnap Bocu Szevér miniszter, tartományi kormányzónál. A küldöttségben Veterany Viktoron kívül Káldy Miklós, Gazda József, Sebestyén Béla, Bittó Ferenc, Kovács István, Malz József, Szappanos Gyula és Gutu Simon vettek részt. Veterany Viktor dr. üdvözölte a minisztert abból az alkalomból, hogy a kormányzás élére került. Hangoztatta, hogy a miniszter

demokratikus programja alkalmas arra, hogy a Bányáság és Temesvár-szenvedő ipara újból felvirágozhassék.

Rámutatott a fokozódó munkanélkülségre és a szinte kibírhatatlan adózásra, amely miatt ebben az évben már hetven iparos mondott le az iparigazolványáról. Az iparosság igen nagy nehézségekkel küzd és éppen ezért fokozottabb reménnyel tekint a kormányzás működésére, amely ezen a helyzeten változtatni hivatott. Végül utalt arra, hogy az ugynevezett munkásműhelyek, amelyeket minden városrészben létesítettek, tisz-

teségtelen versenyt folytatnak. A törvény értelmében csakis tagjaik számára dolgozhatnak, azonban ennek ellenére bárki részére vállalnak munkát.

Bocu Szevér miniszter, tartományi kormányzó mondott ezután nagyszabású beszédet.

Utalt arra, hogy valóban demokratikus elvek vezérlik és a tömeg akaratából és tanácsaival akarja kormányozni a Bányáságot.

Ami a munkásműhelyek kérdését illeti, ezt az ügyet még nem ismeri eléggé, de meghallgatja a közmunkaügyi és az ipari osztályfőnököket ebben a kérdésben és intézkedni fog. Ami az adókat illeti — mondotta Bocu miniszter — azok valóban súlyosak.

Ma még nem lehet tiszta képét alkotni az adókvetésről, de az adókules általában olyan jelentős, hogy jómagam is állást foglalok az emelés ellen.

A kormány első és legfontosabb programja volt az országot pénzügyileg konszolidálni. Abban a pillanatban, mielőtt az ország pénzügyei rendben jönnek, az adók mérsékelve lesznek.

— Még mielőtt az urak felkerestek — folytatta beszédét — magam is egy

társadalmi akció megindítására gondoltam, amelynek célja a bányásági, a hazai ipar támogatása lenne. Ez az akció nagyjában hasonlítana az ismert magyar tulipán-mozgalmhoz.

Mi minden esztendőben milliárdok és milliárdokat kültünk el olyan külföldi ipartermékek vásárlására, amelyeket a bányásági ipar is készít és termel. A társadalmi akció jelszava lenne:

— Bányásági csak bányásági gyártmányt vásárol!

Egymást kell segitenünk, a magunk erejéből kell törekednünk arra, hogy a mai nyomasztó gazdasági helyzetből kimeneküljünk, a szegénységből kilábaljunk és jobb helyzetet teremtsünk magunknak. Remélem, hogy egy két év alatt gyökeres és boldogulásunkat elősegítő változáson megyünk keresztül. Éljen a bányásági ipar — fejezte be Bocu Szevér kormányzó beszédét.

A miniszter munkatársunknak még kijelentette, hogy a bányásági ipari gyártmányok vásárlását célzó mozgalom májusban Temesvárott rendezendő nagy ankéttal veszi kezdetét és reméli, hogy ez a mozgalom országos jellegű lesz.

A napokban megnyílik
Temesvár-Józsefváros
Bul. Berthelot (Kossuth-
Lajos-utca) 13. sz. alatt a

„RATA“

Nőikabátok, leánykabátok, mindenféle férfi- és fiuruhák

Eddig még nem létezett olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!

Nagy lerakat! Külön mértékosztály! Győződjék meg a „RATA“ teljesítőképeségéről!

Fekete napja volt a végvári magyaroknak, akiknek adóját szinte az égig emelték

Végvár, március 8.

Fekete napja volt a végvári kereskedőknek és iparosoknak. És ráadásul még, hogy ez a gyász rájuk szakadjon, el kellett menniük Nagykováresre. A végváriak adókövetése ugyanis Nagykováresen történt és ezt meg fogják emlegetni holtuk napjáig. Mint az egész országban mindenütt, Végváron is, igen bízták M a d g e a r u Virgil pénzügyminiszter sokszor ismételt ígéretében, hogy ebben az esztendőben mérsékelt lesz az adókövetés. De miként az egész országban, Végváron is, csalódtak a pénzügyminiszter ígéretében. Januárban, amikor a buziási adóhivatalban kellett a végváriaknak megjelenniük, hogy adóvallomást tegyenek, valamennyien átértékelték azt az állampolgári kötelességet, hogy pontosan vallják be jövedelmüket. Nem is titkolt el senki egyetlen lei jövedelmet sem. Biztak benne, hogy ezt méltányolni fogják az adókövetésnél. Számítottak ugyan rá, hogy adójukat mérsékeltlen fölemelik, mert hiszen ez az adó természete, hogy sohasem megy lefelé, hanem csak a magasba.

azonban azt a horribilis adóemelését, amelyben részük volt, még lidérenyomásos álmukban sem merték volna megsejteni.

Az adókövető bizottság ugyanis nem törődött semmit az adóvallomásokkal és nem vette figyelembe azt sem, hogy jövedelmüket a végvári kereskedők és iparosok okmányokkal bizonyították, egyszerűen önkényesen maga állapított meg számukra külön, nem létező jövedelmet és így is vetette ki rájuk az adót. Az adóalap fölémelése százötven százaléktól négyszáz százalékgig terjed. Schmidt Károly kereskedő múlt évi adóalapja 28.000 lei volt, most 70.000 lei. Még rosszabbul járt azonban Rieder Károly, akinek adóalapja 53.000 leiről 200.000 leire szökkent föl. Nagyon jól mehet az adókövető bizottság véleménye szerint egy falusi szatócsnak, ha ilyen mérvű adóemelés mer vele szembe jogosnak találni. Özvegy Reinhardténál 18.000-ről 36.000-re, Szögyéni Péternél ugyanígy, Pintér Mihálynál 45.000-ről 70.000-re, Ebenspergernél 45.000-ről 100.000-re, Székely Dénesnél 60.000-ről 150.000-re emelték az adóalapot. Hersdorf mézáros tavalyi adóalapja 36.000 volt. A vágatási lajstrommal igazolta, hogy forgalma nem emelkedett. Adóalapját mégis 70.000 leire emelték. Széler és Pintér végvári szikvizgyárosok tavalyi adóalapja egyenlően 18.000 lei volt, most az elsőét 68.000, a másikat 50.000 leire emelték föl, pedig egyetlenegy üveg szódával sem adtak el többet, mint egy évvel előbb. A molnárokkal szemben aránylag mérsékeltlen jártak el, mert a Juhász testvérek adóalapját 280.000-ről 300.000-ra és Kádár András alapját 110.000-ről 140.000-re emelték.

Nagyszerű üzlet lehet az adókövető bizottság szemében Végváron vendéglősnek lenni, mert ennél a szakmánál az adóalapokat a következőképpen emelték:

Véber 35.000-ről 70.000-re, Tóth Zs.

40.000-ről 60.000-re, Tóth Pál 75.000-ről 100.000-ra, Pataki A. 40.000-ről 70.000-ra, özvegy Tóth Gyuláné 40.000-ről 100.000-ra. Természetes, hogy amikor a vendéglősök adóját ilyen észvesztően emelték, nem feledkeztek meg a muzsikuskisegységekről sem és ezek adóalapját egyenkint 10.000 leiről 30.000 leire szöktették föl. Csolák cipész adóalapját 7.000 leiről 14.000 leire emelték, pedig az emberek éppen a magas adók miatt már-már kezdenek rászokni a mezitlábás divatra. Ami pedig a végvári mozi illeti, itt az adókövető bizottság bizonyára azt hiszi, hogy ott már hamarosan a hangosfilm fogja fölemelt helyárat mellett a nézőteret megtöl-

tetni, mert a mozis adóalapját 18.000-ről 50.000-re emelték föl.

A végvári kereskedők és iparosok azonban nem tudnak beletörődni ezekben a magas adókba.

Elhatározták, hogy minden törvényes eszközt megmozgatnak ez ellen. Küldöttségileg készülnek Temesvárra jönni és a kereskedelmi és iparkamara támogatását kérni.

Ezenkívül terjedelmes memorandumot terjesztenek B o c u Szevér kormányzó és L a z a r Kornél dr. pénzügyigazgató elé. Olyan hangos Végváron a nagy adó miatt a jajgatás, hogy azt illetékes helyeken meg kell hallani.

A nagyszalontai hármast gyilkost a magyar hatóságok nem adják ki

Budapest, március 8.

(Tudósítlók telefonjelentése.) A román hatóságok még két év előtt megkeresték a budapesti rendőrséget, hogy a Nagyszalontáról Magyarországra szökött B á r á n y Jánost Romániának adják ki, mert háromszoros rablógyilkosságot követett el. Báránynak idején el is fogták és Budapesten őrizték, majd kiadatási fogságba került. Időközben azonban kiderült, hogy Bárány 1920-ban magyar állampolgárságot optált, amelyet akkoriban kedvezően intéztek el. Ennek alapján a magyar hatóságok arra

való hivatkozással, hogy Bárány magyar állampolgár, nem adják ki. Ebben az ügyben a magyar hatóságok tanukat is hallgattak ki és a Nagyszalontán elkövetett hármast gyilkossággal kapcsolatban a magyar rendőrség azt közölte, hogy Bárány önvédelemből követte el a nagyszalontai emberölést. Bárány ugyanis hivatkozott arra, hogy Romániában a rendőrség kémkedés címén üldözte és ezért önvédelmében embert ölt. A vizsgálat befejeztével a budapesti rendőrség most Báránynak szabadon bocsátotta.

Egy kis statisztika a temesvári választásokra benyújtott jelölőlístákról

Temesvár, márc. 8.

A temesvári városi tanácsnagysági választásra benyújtották mind a négy listát és így nem érdektelen statisztikát készíteni abból a szempontból, hogy az egyes foglalkozási ágak miként nyertek képviselőt a jelöltek révén. Ebben a tekintetben a legkedvezőbb helyzetet mutatja a szövetkezett pártok jelölőlístája, mert nemcsak nemzetiségek szerint nagyon szerencsés a megoszlás, hanem foglalkozási ágak szerint is.

Legnagyobb számban az iparosok nyertek képviselőt nyolc taggal, akikhez hozzászámíthatjuk az ipari munkaadók szindikátusának az ügyészt is, úgy hogy kilenc jelölttel szerepelnek a listán.

A lista összeállításának figyelmére vall az, hogy Temesvár nagy munkás-tömegeire való tekintettel a fizikai munkásoknak hat helyet biztosítottak. Ugyancsak hat jelöltjük van az ügy-

védeknek is, akik között az ügyvédi kamara alelnöke és a katolikus püspökség ügyésze is szerepel. Miután ezek nagy része klientélájuk révén belekapcsolódik a város kereskedelmi életébe, így általuk ezek a gazdasági érdekek is megfelelő képviselőhez jutnak. Sorban utánuk — de csak számarányukat tekintve — következnek a női jelöltek, akiknek száma négy. Nekik különösen a szociális feladatok megoldása terén jut majd nagy szerep. Parlamenti képviselő három van a szövetkezett pártok jelöltjei között, ami szintén fontos, mert módjukban áll városi ügyekben a kormánytól és a szenátusban, valamint a kamarában közvetlenül intervenálni és az ügyek elintézését sürgetni.

A jelöltek között van még kereskedő, gyáros, tanár, közjegyző, magántisztviselő, orvos, bankigazgató és újságíró.

Felekezetek szempontjából valamenny-

American Shoe
Company Ltd. Budapest
V. Dorottya-utca 7.
Elsőrendű bel- és külföldi cipő-
különlegességek.

nyi vallás képviselőt kapott: a keresztények — ezek között — a katolikus, az evangélikus és a román nőegyletek vezetői — harmincegy, a zsidók pedig öt taggal szerepelnek a listán. Ugyanolyan érdemes férfiakat bizonyára találhattak volna a szövetkezeti pártok jelölőlístájuk részére, de ezt mindenféle szempontból szerencsésőbb megosztásban nem lehetett volna összeállítani.

Szomorúan nő az életuntak statisztikája

Temesvár, márc. 8.

Két öngyilkossági kísérlet történt Temesvárott és ezek közül az egyik életuntat sikerült megmenteni, míg a másikon már nem lehetett segíteni. Széles János ötvenhét éves gyárvárosi Hajó-utcai munkás a Szénateri hídnál a Begába ugrott. Tettét többen észrevették és kimentették a vízből. Azonnal értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették és lakására szállították. Tettét nyomora miatt követte el. Miután megígértették vele, hogy lemond öngyilkossági szándékáról, magára hagyták.

Borzalmas módját választotta a halálnak P u r t s c h e l József ötödik vadászrezdébeli katona. Purtschel a löszerraktár előtt teljesített szolgálatot és amikor egyedül maradt, puskájának esővét a szájába tette és elszította a fegyvert. A golyó teljesen szétrombolta a fejét. A fegyverdörrenésre azonnal odarohantak, de a szerencsétlen katonán már nem lehetett segíteni. Purtschel huszonhárom éves, vingai illetőségű volt és tettének oka ismeretlen. Az öngyilkosságról értesítették Vingán lakó feleségét. Az életunt katona temetése ma délután lesz.

A rózsakedvelők tisztelegtek Bocu Szevér miniszternél

Temesvár, márc. 8.

A temesvári rózsakedvelők egyesülete S i m b o t e a n u Doris elnöknő vezetésével küldöttségileg jelent meg tegnap B o c u Szevér miniszter, kormányzó előtt. Simboteanu elnöknő üdvözölte a kormányzót és felhívta figyelmét az egyesület némes működésére. Ismertette, hogy az egyesület a Bega partján négy holdnyi területen rózsáligetet létesít, amely egyedülálló lesz az országban. Bocu miniszter figyelemmel hallgatta az elnöknő szavait, majd beszélgetésbe elegyedett a küldöttséggel és a következőket mondotta:

— Szeretem a rózsát, a virágot és természetes, hogy akciójukat szeretettel karolom fel. Tőlem telhetőleg anyagi támogatást is adok. Ha elgondolásuk szerint valósul meg a rózsáliget, úgy az Kelet felé Románia ékesége lesz.

A miniszter még közölte, hogy a jövő héten megtekintti a rózsáliget céljaira szánt területet, sürgős anyagi támogatást is ad, hogy a területet kerítéssel lehessen ellátni és az egyesület a rózsátövek ültetését megkezdhesse.

HALÁSZ GYULA

urlszabósága, József főherceg Ő kir. Fens. udvari szállítója, ezüst koszorús mester.

BUDAPEST

IV. kerület, Apponyi-tér 1. sz. Félémelet.
(Királyi bérpalota. Tel.: Aut. 833-39)

Hírek

Imádkozni

akarnak a bázosi szegény magyarok, össze akarnak gyűlni vasárnapon és ünnepen, hogy dicsérjék a Magasságos Urat, aki nyomorúságukban nem hagyja el őket, a mindenkitől elhagyottakat. Kápolnát akarnak maguknak építeni, Istennek kicsiny hájlékát. Már csak huszezer leire volna szükség, hogy a kápolna fölépülhesen. Amikor először irtunk a bázosiak nagy szívfájdalmáról, lelki óhajításáról, nyomban jelentkezni kezdtek olvasóink adományaikkal és azóta szinte naponként érkeznek újabb adományok. Ma a következő pénzádományokat nyugtatjuk: G. J. 20 lei és K. T. 100 lei. Az eddig beérkezett pénzeszeg 3240 leit tesz ki.

A posta tegnap kedves levelet hozott a Déli Hírlap szerkesztőségének. A levelet Bagyánszky János ismert temesvári építész írta. Azt tudatja levelében, hogy a bázosi katolikus magyarok kápolnájának létrejötte érdekében a maga részéről is kíván közreműködni és a kápolna tervezését, valamint az építés vezetését teljesen díjtalanul ajánlja föl. Lehetetlen el nem fogadni, amikor ezt a nagylelkű hozzájárulást — amely pénzben jó néhány ezer leit jelent — a nyilvánosságra hozzuk. Az akció eddigi eredménye fényes tanujel olvasóink nemes, emberbaráti jószívéről és csak kötelességet teljesítünk, amikor Bagyánszky Jánosnak és mindazoknak, akik a bázosi kápolna létrejöttéhez hozzájárulnak, nyilvánosan köszönetet mondunk.

En.

A választói igazolványok átvétele. A temesvári községi választók közül eddig mintegy nyolcvan százaléka vette ki szavazási igazolványát. Az igazolványok átvétele március 10-ig be zárólag naponta délután három órától kezdve este nyolc óráig eszközölhető a városháza első emeletén levő nagy tanácsteremben. Március 10-től 13-ig az igazolványokat már csak a járásbíró ságon lehet átvenni.

Összes kül- és belöldi csokoládék legolcsóbban mindenkor frissen **SOMOGYI-nál** Lloyd sor 11.

Kinevezés. Matei Miklós temesvári törvényszéki bírót a miniszter négy évi időtartamra Fehér Kristóf helyére, akit táblabírónak neveztek ki, a postatisztviselőik fegyelmi ügyeit elbíró bizottság elnökhelyettesének nevezte ki.

A népmisszió befejezése. Pacha Ágost püspök ma délután Székudvarra utazik, hogy ott részt vegyen a népmisszió ünnepélyes befejezésén. A népmissziót nyolc napon keresztül Péter Trefán Timót a radnai ferencendi zárda főnöke tartotta.

Képviselőválasztás Temesben. Bocu Szevér miniszter kormányzóvá történt kinevezésével megüresedett mandátumra a képviselőház elrendelte az időszaki választást. Így tehát a legközelebbi hetekben Temestorontálban a megüresedett képviselői mandátumra heves küzdelem indul meg. A kormánypárt még nem döntött, hogy ki lesz Temestorontálban a párt hivatalos jelöltje.

Elhunyt iparos. Schmeiz Antal temesvári kéményseprőmester ötvenhat éves korában meghalt. Az elhunyt évtizedeken át a belvárosi kerületben dolgozott és nemrégiben ment nyugalomba. Utolsó éveiben Ujkişsodán lakott, ahol házat vett magának. A becsületes iparos mintaképe volt. Halálát felesége, született Bokor Malvin, fogadott fia és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma, szombaton délután öt órakor temetik a belvárosi katolikus temető halottszázából.

A kolozsvári egyetem rektora lemondott. Reovita tanár, a kolozsvári egyetem idei rektora tegnap táviratilag bejelentette a közoktatásügyi miniszternek, hogy állásáról lemond. A lemondás oka pénzügyi természetű. A kormány ugyanis huszonegy millió lei támogatást helyezett ki látásba az egyetemnek és eszupán két millió leit folyósított. A kolozsvári egyetem tanárai tegnap tektorválasztó ülést tartottak és azon egyhangulag Maioz dr. orvostanárt ajánlották a miniszteriumnak, mint a kolozsvári egyetem új rektorát.

Hamis száz pengősök vannak forgalomban. A budapesti rendőrség értesítette a bukaresti rendőrkvesztárt, hogy hamis száz pengősöket hoztak forgalomba. Az átírat egyben közli, hogy a hamisított száz pengősök könnyen felismerhetők, mert papírja sokkal durvább az eredetinel.

Friedmann D. Dezső

nőidivatterem.

BUDAPEST IV., VÁROSHÁZ-U. 10.
Köpenyek, kosztümök, ruhák legújabb
modellek szerint. Jutányos árak.

Temesvári műegyetemi hallgatók mulatsága. A temesvári műegyetemen tanulmányaikat folytató besszarabiai diákok köre március tizenötödikén a Tiszi Kaszinó terméiben hangverseny nyel egybekötött mulatságot rendez. A hangversenyen fellépnek Basarab Ilona a bukaresti opera és Ujeicu Konstantin a kolozsvári opera művésze. A bált Constantinescu tábornok hádosztályparancsnok és Valeovicu Viktor dr. rektor fővédnöksége alatt rendezik. A hangverseny kezdete este kilenc órakor.

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 8. Nyugati-pályaudvar mellett.
TELEFON (Interurban) 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem.

A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2, és 46-os kocsikkal.

TAUSZIG TESTVÉREK

angol uriszabóság

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 4.
TELEFON 890-01

Az idei temesvári sorozás. Az 1909-ben született katonaköteles temesvári ifjak sorozása április ötödikén kezdődik. A város katonai ügyosztálya a napokban küldi szét a sorozásra szóló idézéseket.

A villamos vasút jubiláló föellenőre. Duca György, a városi villamos vasút föellenőre, most töltötte be szolgálatának harmincadik évfordulóját. Szolgálatba lépésekor még lóvasút volt Temesvárott, amelynél Duca György mint kalauz működött. Szorgalma és iparkodása révén az idő folyamán elérte a föellenőri rangot. A városi villamos vasút személyzete a Paesirtamező-vendéglőben a jubiláns tiszteletére társas vacsorát rendezett, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A vacsorán a villamos vasutások zenekara és énekkórusa Schrunszki Vladimír karnagy vezénylete alatt több sikerült számot adott elő.

Madách-ünnepély. A Bányári Magyar Közművelődési Egyesület március 23-án nagy Madách-ünnepélyt rendez, amellyel az Ember tragédia szerzője halhatatlan emlékének kíván áldozni. A Madách-ünnepélyen Jörgné-Draskóczy Ilma, az Arany János Társaság elnöke ismertetni fogja Madách Imre életét és munkáit. A műkedvelők az Ember tragédiájának két hatásos jelenetét játsszák el, ezenkívül Madách lírai költeményeiből fognak néhányat elszavalni.

Takács József

uriszabó

BUDAPEST

IV., Városház-u. 16.

Véglegesített orvosok. Dragana Hilca dr. orvosnőt a miniszterium a temesvári állami gyermekmenhely főorvosi állásában véglegesítette. Ugyancsak véglegesítették Békés Dezső dr. közkórházi orvost. Joannovicu Virgil dr. oravicai hatósági orvost a miniszter Facsádra helyezte át.

Gyermekbál. Breszler Eugenia temesvári francia nyelvtanárnő március hó 9-én délután 4 órai kezdettel az ipari munkaadók saindikátusának Jenőherceg-utca 20. alatti nagytermében növendékeivel szépségversennyel és egyéb attrakciókkal egybekötött gyermekbált rendez. Szülők kéretnek, hogy gyermekeiket lehetőleg jelmezben elhozni sziveskedjenek. Vendégeket szívesen látnak. Gyermekek kérjétek szüleiteket, hogy vigyenek el a gyermekbálba! Belépődíj gyermekeknek 10 lei, felnőttek számára 30 lei, plus adó.

Hotel ARBON szálló

Budapest VI., Panlay Ede-utca 52.
Tel. 145-08.

Az Andrássy-utnál az Oktogon mellett.
Polgári, családi és csendes szálló minden modern kényelemmel. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szoba: 4 60, 5 60, 6 80 és 7 20 Pengőért. Kétágyas szoba: 8 —, 9 —, 10 —, 12 — és 12 80 Pengőért.

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompu-derit, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emília városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Szombat, vasárnap, hétfő,
március 8, 9 10

Gyárvárosi Mozi:
Kedd, szerda, márc 11, 12

Erzsébetvárosi Mozi:
Csütörtök, péntek,
március 13, 14

Mehalai Mozi:
Szombat, vasárnap
március 15, 26

Vad orchideák

Izgalmas szerelmi történet vadászkalandok tigrisekkel.

A főszerepekben:
Greta Garbo
Lewis Stone
Nils Asther

Monopol:

Metro-Goldwyn, Oradea

Az előadások kezdete a Belv. és Gyárv. Moziban 5, 7 és 9 órakor, Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az erzsébetvárosi moziban naponta este 9 órakor. Vasárnap 4, 6 és fél 9 órakor.

Jegyelővétel d.e. 10—12-ig.

OLLÁ GUM..!?

Hotel SAVOY

szálloda

BUDAPEST VIII.,
József-körút 16. szám

Központi fűtés, meleg-
víz minden szobában.
Szobaárak egy ágyas
P. 4 80-161, kétágyas
P. 9 80-161.

TELEFON:
József 320-53

A vörös csütörtök Amerikában is idejében szétvert tüntetésekbe fulladt

Temesvár, március 8.

A kommunisták vörös csütörtöke Amerikában is éreztette hatását. De kisebb-nagyobb helyi összeütközéseken kívül veszedelmesebb rendzavarás sehol nem volt. Newyorkban mintegy ezer kommunista tüntetett és ezeket a rendőrség gumibotokkal verte szét. Az összetűzés során száz sebesülés történt. Tizenkét kommunistát letartóztattak. Detroitban tizenkét sebesülés fordult elő és huszonhárom letartóztatást eszközöltek. Bostonban és Pittsburgban husz-husz kommunistát fogtak el. Washingtonban a Fehér Ház előtt a tüntetőket könnyfakasztó

bombákkal szórták szét. Angliában a vörös nap aránylag nyugodtan telt el. Londonon kívül Glasgow, Manchester és Dublin városokban voltak kisebb tüntetések és a rendőrség mindenütt idejében szétverte a tömeget. Ezeket a helyeken is több letartóztatás történt. Spanyolországban csak jelezték telen tüntetések fordultak elő.

Müncheni legújabb jelentés szerint a kommunisták szombaton és vasárnap egész Bajorországban nagy tüntetésekre készülnek. A mozgolódásról a rendőrség is tudomást szerzett és ráadó készültségben várja az eseményeket.

Részletekben kapják a fizetést az állami tisztviselők. Tegnap végre hat millió lei érkezett a pénzügyminiszteriumból a temesvári pénzügyigazgató számára a tisztviselők márciusi fizetéseire. A pénzügyigazgatóságon a hat millió leit úgy osztották fel, hogy mindegyik állami hivatalnak nagyobb összeget juttattak, amelyből a tisztviselőknek a márciusi fizetésre öleget adnak. A pénzügyigazgatóságon remélik, hogy a még szükséges zennegy millió leire a jövő hét elején a pénzügyminiszteriumból megérkezik a kiutalás úgy, hogy a jövő héten már a teljes márciusi fizetést kiadják a tisztviselőknek. A nyugdíjakkal illetményeinek kifizetése rendben folyik.

* Ha Temesvárra jön, kérje mineműt az ingyenes tájékoztatót (Conakatorul prin Timisoara).

Megújította

— A jegyzők ragaszkodnak jogaikhoz. A temesi jegyzők gyűlést tartottak, amelyen az új közigazgatási törvény alkalmazása folytán előadott helyzetükkel foglalkoztak. A törvény értelmében a községi tanács autonóm egységhez tartozik a jegyző megválasztása. Bizonyos, hogy több községben jelenlegi jegyző ezen a választáson megbukik, számos helyen nem is pályáznak. A jegyzők viszont azon a jogállásponton vannak, hogy ők kinevezték, véglegesített tisztviselők és állásukból nem mozdíthatók el. Amennyiben nem választják meg őket, úgy a közigazgatási törvénynek ezt a rendelkezését a semmitőszéknél támadják meg.

* Sack-ekék és ezek alkatrészei, mérőeszközök, tengelyek, kocsi-alkatrészek és az összes vasárak leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében. Timisoara, Belváros.

Városi tejközpont

Házhoz szállít I. oszt. pasztörizált tejet, palackozva literje 10.— Lei
10 literfől kannában literje 9.— Lei

Rendelést felvesz a Városi tejközpont. Telefon 11-39.

* Bánsági sorsjáték rendezését engedélyezte a kormány a temesvári ipari munkaadók szindikátusának égisze alatt. A sorsjegyek árusítása már megkezdődött és a húzás május 18-án lesz. Egy sorsjegy ára mindössze 20 lei. Ennek ellenében szerencsés esetben egy 320.000 lei értékű Buick autót lehet nyerni. További nyeremények egy százezer lei értékű Bösendorfer zongora, két szoba butor, egy Continental írógép és még ezer más különböző értékes tárgy. Érdeklődni lehet a munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatti hivatalos helyiségében.

— Az erzsébetvárosi katolikus hitközség közgyűlése a városi választások miatt március hó 30-ára délelőtt 11 órára halasztódott el.

* A Nagyromániai Bendör-, Védős és Fajkutya Egyesület felkéri tagjait, hogy f. hó 23-án, vasárnap d. e. 10 órakor a dressurplaton tenyészállatok kiválasztása miatt, — ha nem esik az eső — kutyáikkal megjelenni szíveskedjenek.

— Eljegyzés. Diószeghy Sándor (Versece) és Jania Berta (Temesvár) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

már

* Felhívás! Mindazon zsidó választók részére, akik a f. hó 14-i községi választások választási igazolványai átvételében akadályozva vannak, igazolványaikat megszerezniük. Szükséges meghatalmazásért telefonhívásra elküldünk. Zsidó Nemzeti Szövetség választási bizottsága, Strada Gh. Lázár 5. Telefon 22-89.

— A rónáci városi mozi ügye. Megírtuk, hogy a városnak felajánlották megvételre a Rónácon levő Kovács-féle vendéglőt, amelyben mozi is van. Az épületet, amelyért 1.200.000 leit kérnek, a város részéről bizottság tekintette meg és ez jelentést tett az ideiglenes bizottságnak. A jelentés szerint az épület nem felel meg mozi céljaira. Az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy a város az épületet nem vásárolja meg és alkalmas időben külön erre a célra megszerzendő telken fog a Rónácon városi mozit építeni.

* A Palace-bár márciusi műsora a művész meglepetések élénk sorozata lesz. Temesvár egyetlen intim hangulatú bárhelyiségének teljesen új attrakciói világvárosi márkát reprezentálnak. Kertész Rózi klasszikus táncosnő a Moulin Rouge tagja és produkciója magas nívót árul el. Professzor Max és Csibi mondain táncoktatók egy csapásra a közönség kedvelt száma lesz. Mindketten szintén a Moulin Rouge elismert tagjai. A Sisters Piers excentrikus táncosnők és minden műsorban kiválót nyújtanak. Simkó Böske nemzetközi táncosnő, a bécsi Tabarin kitűnő művésznője, egészíti ki a márciusi programot, amelyet elsőrendű jazz kísér.

* A Magyar Dalárda hangversenye. A Temesvári Magyar Dalárda március 8-án tartja meg nagy hangversenyét a Tiszti Kaszinóban. A hangversenyen két budapesti vendég is fellép és pedig Sándor Ibolya hangversenyének és Rössler Endre operaénekes.

az

— A temesvári antialkoholisták teatestélye. A temesvári antialkoholisták e hó 8-án, szombaton este 9 órai kezdettel a munkaadók szindikátusában programmal és tánccal egybekötött teatestélyt rendeznek. Aki már résztvevett egy guttemplár mulatságon, tanúbizonyosságot adhat az antialkoholisták kedélyességéről és önzetlen szimpátiájáról. A vezetőség lelkes buzgalommal intézkedik az est sikerének előmozdítására. Belépődíj nincsen, csupán csekély összegű teajegyek megváltása kötelező, melyek a tagoknál, valamint este a pénztárnál válthatók meg.

— Temesvár új térképe. A Globul könyv és papirkereskedés kiadásában megjelent Temesvár város térképe, amelynek hiányát a város rohamos fejlődése folytán minden vállalat, hivatal, kereskedő és más intézmény is erősen érezte. A térképen felvannak tüntetve a már meglévő, valamint az összes tervezett utcák, a köz- és magánintézmények, a villamosvasut létező és épülőfélben levő tervhálózata. A térkép hat színben litografált, művészies és precíz kivitelben jelent meg. Minden térképhez mellékelve van egy füzet, amely az utcák régi és új elnevezését foglalja magában. A térkép ára darabonként utcanévtárral együtt nyolcvan lei, vászonra szerelve kétszáz, kartonra száznegyven lei. A térkép a Globul Belváros Zápolya-utcai üzletében kapható.

* A Dél Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 10.

— Tanárok nyugdíjazása. A temesvári kormányzóság területén 1930 szeptember elsejével a következő tanárokat nyugdíjazták. Káldor Ágost temesvár, Mihuta Sándor aradi, Vina Gyula és Segmeus Antal karánsebesi, Popovici Mózes belényesi és Margineanu Sándor nagyszalontai középiskolai tanárokat.

— Magyar műkedvelők Sztan-csófalván. A Magyar Párt sztancsófalvai tagozatának műkedvelői gárdája Lippenszky Attila igazgató-tanító és feleségének rendezése mellett táncal egybekötött sikerült előadást rendezett. Szinre került Abonyi Lajos Betyár kendője című népszimfonia, amelynek szereplői Nagy Annus, Matuszka Amália, Losonczi Teri, Lippenszky Gyula, Varga Bözsi, Tóth Ferenc, Matuszka Ferenc, Nagy József, Zserai Etel, Dani Kálmán és Szántó dicséretes munkát végeztek. Az előadás után Zserai Etel és Losonczi Ferenc nagy sikerrel Dániel nébő című kacagtató kabarétréfát játszottak el. A lelkes hangulatot növelte két temesvári műkedvelőnek, Strauszmann Józsefnek és Baumeiszter Józsefnek Vendég szereplése, akik befejezésül Zsidó a bíró előtt című vígjátékot játszottak el. A műkedvelői előadásokat tánc követte, mely hajnalig tartott.

előfizetést?

— Tűz egy üzletben. Az elmúlt éjjel Schlinger Aladár erzsébetvárosi Hunyadi-uti ponyvakereskedő üzletében tűz ütött ki. A tüzet hamarosan észrevették és értesítették a tűoltókat, akik azt eloltották. A tűz oka ismeretlen.

20% KEDVEZMÉNY
VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt oltó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR RIR. OPERAHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ

KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda
BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar északnyugati oldalával. (Nincs kecskőltésége).

AUTOCENTRALA

Timisoara I., Bul. Reg. Maria (Liget-ut) 8
HUDSON-ESSEX autók lerakata
DUNLOP „Förty“-gumik
TIMKEN angol görgős csapágyak gyári lerakata. Autókellékek, autóalkatrészek a legelterjedtebb amerikai kocsik részére a legutányosabb áron.

TELEFON 19-32

TELEFON 19-32

Rádió

Szombat. (Március 8.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzené. 12 óra: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5 óra: Katonazene. 6 óra 45: Kern Klári ének- és Pataky Lili hegedűművész közreműködésével. 7 óra 30: Schubert Három a kisleány című operettjének az előadása. 10 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzené. 3 óra 15: Jazz-band. 6 óra: Fuvószenekar hangversenye. 8 óra: Schubert Három a kisleány című operettjének az előadása. **Breslau.** 7 óra: Operett-részletek. 8 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 35: Táncczene közvetítése Berlinből. **Berlin.** 6 óra: Gramofonzené. 7 óra 10: Dalok és áriák. 8 óra: Mendelssohn Felix Der Aktienbudiker című operettjének előadása. Utána Géczy Barnabás és zenekarának táncczeneje. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzené. 12 óra 40: Déli zene. 6 óra: Tamburazzenekar hangversenye. 8 óra: Hangverseny. 9 óra: Cseh dalok. 10 óra 15: Táncczene. **Bukarest.** 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Színelőadás közvetítése. Kattowitz. 12 óra: Déli zene. 4 óra 20: Könnyű zene. 11 óra: Táncczene. **Mährisch-Ostrau.** 11 óra: Gramofonzené. 5 óra: Fuvószenekar hangversenye. 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Hangverseny és kávéházi zene közvetítése Prágából. **München.** 6 óra 50: Zongorahangverseny. 7 óra 50: Neupert Fritz Das Glück der kleinen Leute című operettjének az előadása. 9 óra 45: Gramofonzené. 10 óra 45: Szórakoztató zene. **Stuttgart.** 8 óra 15: Kabarétréfák. 10 óra 15: Tarka-est. Utána táncczene.

Vasárnap. (Március 9.) Budapest. 9 óra: Kozmetika. 10 óra: Katolikus istentisztelet és prédikáció az Egyetemi templomból. 11 óra 15: Evangélikus istentisztelet. 12 óra 20: Katonazene. 4 óra 15: Hangverseny a Hubay Jenő palotából. 5 óra 50: Magyar népdalok. 7 óra: Három egyfelvonásos vígjáték a Studióból. 8 óra 45: Kálmán Imre-est Kármán Gizi és Lauris L. operatőrekes közreműködésével. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 10 óra 30: Orgonahangverseny. 11 óra: Szimfonikus hangverseny. 3 óra: Szórakoztató zene. 6 óra: Wagner Richárd Götterdämmerung című operájának előadása, utána szórakoztató zene. **Breslau.** 6 óra 30: Részletek Beethoven műveiből. 8 óra: Madame L'Archiduc című Offenbach operett közvetítése Berlinből. 10 óra 30: Táncczene. **Berlin.** 8 óra Offenbach Madame L'Archiduc című operettjének előadása, utána táncczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzené. 12 óra 30: Déli zene. 4 óra: Szerb cigányzene. 8 óra 15: Tánccdalok és táncczene. **Bukarest.** 11 óra 15: A rádió zenekarának hangversenye. 4 óra: Szórakoztató zene. 6 óra: Gramofonzené. 8 óra 45: Stroescu operaénekes hangversenye. **Kattowitz.** 12 óra 10: Szimfonikus zene. 4 óra: Népies zene. 8 óra 15: Hangverseny közvetítése Posenből. 11 óra: Táncczene. **Mährisch-Ostrau.** 12 óra: Déli zene. 4 óra: Részletek a cseh zeneszerzők műveiből. 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Fuvószenekar közvetítése Prágából. 10 óra 15: Szórakoztató zene Prágából. **München.** 7 óra: Szentgyörgyi László magyar hegedűművész hangversenye. 8 óra 15: A rádió zenekarának hangversenye, utána táncczene. **Stuttgart.** 8 óra: Hangverseny. 9 óra 45: Operarészletek.

Művészet

Kulcsár Juliska nagyszerű művészi hangversenye a Tiszti Kaszinóban

Hosszu hallgatás után értékes hangversenyműsor keretében hallgattuk újra Bojineáné-Kulcsár Juliskát a Tiszti Kaszinóban, szépsámu és lelkes érdeklődő közönség jelenlétében. A művész gyönyörű szopránja teljes szépségben érvényesült, változatos programja bőséges alkalmat adott arra is, hogy technikáját teljes fényben csillogtassa. Nagy formatókéllyel énekelte Haydn teremtésének áriáját, majd Schubert két gyönyörű dalát élvezhettük elbájolóan könnyed és finom előadásban. A Traviata áriáját

drámai verével hozta a művész, viszont Árditi csókeringőjében és a Lakmé csemetyüárijában mint koloratura-énekesnő ragyogott. Őde népiességgel szólaltatta meg Dragoi, Brediceanu, Spirescu, Dima dalait, majd helyi szerzővel is szolgált, Engel Jenő Leda című operájának egy áriájával, amely ugy reminiscenciákban, mint utánérzésben felette gazdag alkotás. A művésznőt nagy sikerű hangversenye alkalmából Alma Cornea tárnói kísérte zongorán.

Közgazdaság

Lemondott állásáról a német birodalmi bank elnöke a hágai megegyezés miatt

Berlin, március 7.

A berlini tőzsdén tegnap a zárlati árfolyamok megállapítása előtt riasztó hírek terjedtek el arról, hogy Schacht dr., a birodalmi bank elnöke állásáról lemondott. A nagybancok a tőzsdén igen jelentékeny előadásokkal szerepeltek és ez csak megerősítette a lemondásról szóló híreket. A mindig jól értesült tőzsde ezuttal

sem esalódott, mert Schacht délután a központi bizottságnak tudomására hozta, hogy megtette a szükséges lépéseket: szolgálati szerződésének mielőbbi felbontására. Elhatározására az a felelős vezette, amelyet a hágai jegyzőkönyvvel szemben foglalt el. Schacht mindaddig hivatalában marad még, amíg utódját illetőleg döntés nem történik.

A német jegybank leszállította a kamatlábát. Berlini tudósítás szerint a német birodalmi bank a váltóleszámitolási kamatlábát tegnap hat százalékról ötösfél százalékra, a lombard kamatlábát pedig hét százalékról hatösfél százalékra szállította le.

A klubot is megadóztatják. Az aradi adókövető bizottság tegnap a vendéglősök, szállodások és kávéosok adóját állapította meg. Az adótárgyalások során az aradi Lloyd-klubot is megadóztatták háromszázötvenezer lei adóalap után. A klub igazgatóságának képviselőjében Schütz Henrik dr. jelent meg, aki kifogást emelt a megadóztatás ellen, mert a klub mint társadalmi intézmény nem tartozik a kereskedelmi társaságok közé. A bizottság azonban nem vette figyelembe a kifogásokat és a háromszázötvenezer lei adóalapot meghagyta. A Lloyd klub az adókövetést megfélebbzte.

A temesvári hetipiacok árai változatlanok maradtak. A zöldség és főzélkéfélekből nagy mennyiség kerül eladásra és ezért olcsók az árak. A burgonya kilója 3-4 lei. A káposzta fejéenkint 4-6 lei. A karfiól darabja 12-14 lei. A saláta csomója 2-3 lei. A

fiatal hagyma és a retek csomója 2-3 lei. Tavalyi hagyma kilója 3-4 lei, fokhagyma 20 lei. A tojás darabja 1.20-1.30 lei. Az alma kilója 16-18 lei. A birsalma kilója 10-12 lei. Az édes túró kilója 48 lei. A hizott liba kilója 48-50 lei.

Árufelvétel megnyitása. Az együttműködő hajózási vállalatok ügynökségének értesítése szerint az árufelvétel minden vonatkozásban Linztól, Wientől, valamint a Wien alatt fekvő összes államokon már megnyitott. A forgalom megnyitását Regensburg és Passau állomásoknál a vizállás javulása után külön közlik majd.

Lepecsételt aradi gyár. Az aradi Viktória takarékpénztár annak idején megvásárolta a Brandes-féle ezüstgyárat, amellyel szemben nagy követeléseik voltak. Később a gyárat eladta a pénzügyminiszter egy háromtagú konzorciumnak 330.000 leierért. A gyár akkor az Aradi Ezüstműves Műhely nevet kapta és megkezdte működését. A konzorcium azonban nem tudott fizetni és a Viktóriától újabb és újabb fizetési haladékokat kért. A Viktória látta, hogy aligha juthat pénzéhez, elhatározta, hogy a bírósághoz fordul.

Tegnap a Viktória ügyvédje végrehajtó kíséretében megjelent a gyárban, azt lezárta és lepecsételte. A gyár munkásai, akiknek a konzorcium nyolcvanezer leinyi bérrel tartozik kenyér nélkül maradtak.

Ausztria új beruházási kölcsön. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy az osztrák beruházási kölcsön ügyében a tárgyalások befejezést nyertek. A kölcsönt a newyorki Morgan bank ház boesátja ki és a jegyzések a házi egyezmény ratifikálása után azonnal megkezdődnek. A kölcsön kibocsátás ez év őszére várják.

A budapesti tőzsde jegyzés. (Március 8.) Leszámitolóbank 85, Kereskedelmi Bank 106,2, Anglo Magyar Bank 80,5, Magyar Hitel 75,6, Pesti Hazai 180,0, Drasche 19, Csaky-Prackfalvi 5,0, Urikányi 122, Rima 82,4, Salgó 46,3, Általános Készlet 645, Beocsini 191, Nasici 145, Spodlum -, Szikra -, Ganz 98, Magyar cukor 113,5, Dalcukor 108, Lipták -, Égő -, Nova 79, Temesvári Szesz -, Temesvári Sör -.

Színház

Bukaresti magyarok színi előadása. A Bukaresti Magyar Társaság kedvelői bemutatták a Cirkuszhercegnő című operettet. Az előadás iránt fővárosi magyarsága körében olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a nagyterem ezuttal a szó szoros értelmében szűknek bizonyult és sokan már nem jutottak helyre. A nagy érdeklődésre való tekintettel már most elhatározták, hogy a darabot legközelebb megismétlik. A címszerepben Gulácsy Pálné lépett fel, aki mint mindig, most is nagyszerű primadonnának mutatkozott. Partnere Nagy László volt, aki nemesak délceg megjelenésével, hanem játékaival és énekével is hozzájárult a sikerhez. Magyar Katalin szubrettet és Széger Adolf táncosmiskust, akik bármely színpadon megállnák a helyüket, a közönség rangotapsban részesítette és sok szöveget megújraztatta. Rajtuk kívül kitűnők voltak még László Juliánka, Déli Vilmos és Csengő Pál. A rendezés Széger Adolf és Zalkay Tiber hozzaértő munkája volt.

Odry Árpád jubileuma. Budapesti tegnap este tartották meg Odry Árpádnak, a Nemzeti Színház örökös tagjának színészi jubileumát. A jubileum a Nemzeti Színház színpadán nagy ünnepségek között ment végbe, amelynek során átnyújtották Odrynak a kormányzó által részére adományozott harmadosztályú polgári érdemrendet és a kultuszminiszter elismerő iratát. Azután az üdvözlések egész tömege hangzott el. Végül előadták Rostandnak Cyrano de Bergerac című színművét, amelyben a címszerepet Odry játszotta, aki számtalan tapsot kapott és ismételtten kellett a felvonások végén a lámpák előtt megjelennie.

Heti műsor:

Szombaton délután félöt órakor: Kísértetek.
Szombaton este félkilenc órakor: Juliusi éjzaka.
Vasárnap délután négy órakor: Huzd rá cigány.
Vasárnap este félkilenc órakor: Eltörtött a hegedűm.
Hétfőn este félkilenc órakor: Mit szöveg a fehér akáó?
Kedden és szerdán este: A működvelői szövetség versenyleadása.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba
az egyedüli német társasággal, amelynek hajóit csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-egy órára ill. osztrák hajók, "Cap Arcona" a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA
ÜGYNÖKSEGE

Központ: Timisoara, Str. L. C. Bratianu 6.

Állások: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis
Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatari
Német hajók, német konyha, német kizso galás Gyorsvonat Hamburgig.

Próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetése 100 lei, álláskeresőknek tíz húsz lei. A hirdetési díj mindig esetben előre fizetendő. Hirdetőknek abban a kedvezményesülnek, hogy az utolsó előtti nyugta felmutatása ellenében avonkint egyszer díjmentesen lehetnek egy tíz szög terjedő hirdetés.

Igazi lósnő

Megmondja multját, jelenét, jövőjét, tanácsokkal szolgál, minden csalás, minden beteljesedik. Élekedők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Alkalmazás

Felvételnek

Értő lányok jó fizetéssel. Kereset a kiadóba kérek. (771)

Sorsjegy eladáshoz

Közzéadás ellenében ügyes rikkancs keresetek. Cim: Str. Eugen de Savoya 10, I. em. (782)

Varrólányok

Felvételnek. E. Moser nőiszabó. IV., Hunyadi-ut 21. (773)

Közzéadás bizonyítványokkal megkezdő megbízható intelligensebb lányt komorna otthont talál. Bule Diaconovici Loga, Sofi-villa. (778)

Perfekt szakácsnő

azonnalra vagy 15 re felvétetik. Jelenleg: Winternitznél, I, Lloyd-utca. (663)

Mindenes szakácsné

azonnalra vagy 15 re keresetik, lehet szabadlálló asszony is. II., Nyul-u 5. (783)

Jó mindenes lány

azonnalra kifőzésbe felvétetik. Vargásegyháza, Belváros, Palánka u 1. II. em. (525)

Allást keres

Pénztárkezelő

10 évi gyakorlattal állást keres. Kereset a kiadóban. (781)

Adás-vétel

Chevrolet autó

szabadban jutányosan eladó. Közelebbit kereset és Hámory fater. Telefon 13-03. (777)

Üvegajtó

jobb ablak jutányosan eladó. Árkád u. 3. (774)

Kis gazdaság

szabadon álló, szoba-konyha lakással, villany, szennyvízzel, 3/4 lánccal konyhával, kertszelvényekkel a szabadfalui határban, 10 percnyire a józsefvárosi piactól, 10 ezer leiert eladó. Cim a kiadóban. (787)

Fajkutyák

francia dachshund, farkaskutyák, Aerdal terrier jutányos áron kaphatók. Belváros, Sofi-villa. (779)

Kerékpár

használt, olcsón eladó. II., Erzsébetváros, u. 24. kapu a att balra. (757)

Uj Fiat-autó

francia, 520 tipus, alig használt, olcsón eladó. Telefon 13-03. (738)

Pürdökádat és kályhát

használt, megvételre keres. Cim: Gergelydor, Kossuth L.-u. 12. (740)

Szabóasztal

gép, gyermekágy, sportkocsi és két szék eladó. II., Munkás-telep, Erzsébetváros, u. 159. (762)

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírlap eredeti regénye.

— 57. folytatás —

— Tessék kifogni az egyik hintóból lovat és valaki nyargaljon vissza a pénzért!

— Nem lehet most ilyesmivel az időt vesztegetni.

— Már pedig másképpen nem megy át egyetlen kocsi sem a falun keresztül. Lemaradnak a szavazásról.

Ortvay Lajos tanácskozott a tisztviselőkkel, hogy mit kellene tenni. Végül is úgy döntöttek, hogy a céltalan alkudozást nem folytatják, hanem megfordulnak, egy darabig visszafelé haladnak, dülöngések megkerülik a makrancos községet és úgy igyekeznek céljuk felé. Az erre vonatkozó utasításokat halkán adták ki és a parasztok a kanyarodó miatt nem is láthaták, hogy a kocsiábró vége visszafelé kanyarodik. Csak a két első hintót látták maguk előtt, amelynek utasival tárgyaltak. Csak akkor röknyöttek meg, amikor ez a két hintó is hirtelen megfordult és gyors galoppban visszafelé vágatott.

A parasztok akkor ébredtek arra a tudatra, hogy túljártak eszükön. Ektelelen dühös ordításban törtek ki és kapáikat, baltáikat fejük fölött lóbáltva a hintók után iramodtak, amelyek azonban a mögöttük támadt porfelhőben eltűntek előttük.

Közel két óras késéssel érkeztek meg a gyártelep szavazói a választókerület központjába.

Ortvay ott azonnal érintkezésbe lépett Dombi csendőrszázadosal, akinek elmondta az incidenst.

— No, majd méltóan fogadjuk őket, ha szavazni jönnek, — jelentette ki a csendőrszázados — szerencsére van elég emberem.

Egy osztag csendőr állott föl a község szélén. Nemsokára megjött a rakoncátlan falu választóinak gyalogló csoportja. A községbe nem mehetett be, mert a csendőrök körülfogták.

— Vizsgálat indul meg ellenetek. Utónállás, személyes szabadság és mások politikai jogainak megakadályozására irányuló cselekedet a vétetek.

És ott a szabadban a forró napsütésben megkezdődtek a kihallgatások. A csendőrök előszedték zsebkönyveiket, mindenkinek fölirták nevét, életkorát, egyéb adatait. Így telt el az egész nap. Az emberek étlen-szomjan voltak. A csendőröknek öblös eszükében hozták oda a párolgó ételt és a parasztnak nézniük kellett, hogy örökök milyen jó étvágyal esznek.

A községben rendben folyt a választás. Huszár Károly kormánypartii jelölt több száz szavazattal vezetett. A nemzetiségi jelöltekre csak kevés szavazat jutott. De bizott a győzelemben. Még jönni kell a nagy falunak, amely néhány száz szavazatot jelent számá-

ra. Egyszerre aztán megtudta, hogy hiába várakozik. Szaladt Dombi csendőrszázadoshoz és követelte embereinek szabadonbocsátását. A százados vállalt.

— Sajnálom, egyelőre nem tehetek semmit. Majd a kihallgatások után. Előbb nem.

Az ellenjelölt futott a telefonhoz, hogy jelentést tegyen a főispánnak. A főispáni hivatalban már értesülve voltak az eseményekről. A főispán magában azonban nem volt a telefonhoz kapható. Fontos tárgyalásai vannak, mondták.

— Hát akkor intézkedjék más! — Másnak erre nincs joga, — válaszolták közönyösen.

Az ellenzéki jelölt lábaival toporzéskolt. Végre is tehetetlenül lecsapta a telefonkagylót.

A községben nagy lombsátrak voltak fölállítva. A kormánypartii hívei a leszavazás után ezekben vigan ették a jó meleg paprikást és még vigabban itták rája a sört, amelyből bőségesen jutott mindenkinek. Ezenkívül három rezes banda is gondoskodott még a hangulat fentartásáról.

A muzika és dárdidó hangjait jól hallhatták a község előtt a körülzárt paraszti szavazók is. Ehesen, mérgeesen a fogukat csikorgatták.

A gyári munkások a délutáni órákban végeztek a leszavazással. Valamennyien hűségeesen szavaztak a kormánypartii jelöltekre. Spanyol Ernő és más tisztviselők, akik mint bizalmi emberek ott ültek a szavazási helyiségben könnyen ellenőrizhették ezt. A szavazás nyílt volt és minden szavazónak előszóval kellett megmondania, hogy kire szavaz. Egyetlen munkás sem akadt, aki ne Huszár Károlyra adta volna le szavazatát. Spanyol Ernő szorgalmasan nézte az előtte fekvő névjegyzéket és minden leszavazott embert megjelölt.

Számon tartotta azonban azokat a környékbeli parasztokat is, akik az ellenjelöltekre szavaztak. Föl kellett írni ezeknek a nevét is, mert előre volt határozva, hogy amennyiben a gyárban dolgozó rokonaik vannak, azokat olbocsátják.

A munkásokat, amikor valamennyien leszavaztak, kocsiakra rakták és azok megindultak velük hazafelé. Mikor elhaladtak a község bejáratánál a körülzárt ellenzéki szavazók mellett dühös pillantások nyilai röpödték feléjük. A munkások azonban ezzel mitsem törődtek. Az élvezett szesz és az a remény, hogy a sikerült választás után bekövetkezik majd a beígért bérjavítás, jókedvre hangolta őket. Egész uton daloltak.

Már régen otthon voltak, amikor a csendőrök befejezték a visszatartott

szavazók kihallgatását és azokat a községbe engedték. Futva rohantak a szavazási helyiség felé, azonban már későn érkeztek. A választási elnök hangos szóval éppen akkor hirdette ki az eredményt.

— Huszár Károlyt a kerület megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentem ki!

Ezen a tényen a későn jöttek abogolása és dühödt öklörázása már nem változtatott.

14.

Éjfél elmúlt, amikor a tisztviselők hintói is berobogtak a gyártelepre.

A választás után még ott maradtak, hogy megünnepeljék a győzelmi lakomát. Ezen Huszár Károly, az új képviselő és a gyár igazgatója is résztvettek, akik estefelé érkeztek meg, miután megkapták a telefoni értesítést, hogy minden rendben megy.

(Folyt. köv.)

Prima vetőbűkköny

nagykárolyi, valamint az összes magvak Kohn Gyula cégénél kaphatók. II., Széna tér 7. (748)

Tűzifa telep

jól bevezetve családi okok miatt olcsón eladó, esetleg részletre is. Cim a kiadóban. (678)

Eladó

egy családi ház 800 m²-l kerttel és melléképüettel. Cim a kiadóban. (787)

Eladó

háló, ebédlő, kredenc, asztal 6 székekkel, díván, konyhabutor, külön ujjgy matraccal, lisztesláda, luszter és szőnyegek. IV., Str. Gara 4. II. em. 7. (786)

Keményfa ebédlő

kis tála asztal, drótajtós spejzszekrény, zsírosbűdők jutányosan eladók. Hitelbank, I. em. ajtó 3, d. u. 2-4 lg. (789)

Lakás

Két szoba

előszoba, éléskamra mellékhelyiségekkel kiadó. Baskovits-telep, Strada Petru Rares 16 (Hollosi u.) (772)

Kiadó

azonnalra is két 2 szobás lakás havi 1000 leiert. Ujzabadfalú, 16. u. (776)

Különbejáratu

butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. (775)

Két 2 szobás

lakás kiadó, az egyik azonnalra vagy 15 ere, a másik apr. 1-re. Érdeklődni: II., Gyárudvar-u 11, háztulajdonosnál.

Elegánsan butorozott

szoba Gyárudvar központjában, villamos megálló mellett, két személy részére vagy házaspárnak esetleg teljes ellátással kiadó. Felsőárok u. 6. (785)

Különbejáratu

szépen butorozott szoba, előszobával a Török utcában azonnal vagy március 15 re kiadó. Cim a kiadóban. (784)

Elegáns

1 szobás garçon lakás fürdőszobával május 1-ére kiadó. Cim: Hunyadi-ut 14. I. em. 14. (788)

Különféle

Száraz pinchehelyiség

üzemnek alkalmas azonnal kiadó. Begehalsor 7, házmesternél. (737)

Irodahelyiséget

és egy üres szobát, lehetőleg Józsefvárosban telefonnal április 1 re keressek. Stefan Birceanu, Str. Bursei 7, II. em., dr lakoson Mariánál (788)

Elveszett

Wünschl Berta névre szóló 36367-921. sz pirosigazolvány. Megtaláló a rendőrségben adja le.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Déli Hírlap

VASÁRNAP
1930 MÁRCIUS 9

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉSEK

Erdélyi Béla gyilkolt — állapítja meg a legfelső orvosi fórum is

Budapest, március 8.

(Tudósítók telefonjelentése.) Másfél esztendő előtt hónapokon keresztül foglalkoztatta a sajtót az egész világon Erdélyi Béla ügye, aki hitvesgyilkosság miatt került letartóztatásba és a bíróság elé. Erdélyi Bélát, akit annak idején a temesvári zsidó liceumból kicsaptak, Budapesten a Röser-intézetben hamis érettségi bizonyítványt szerzett, később pedig a jogi és közgazdasági doktorátust adományozta önmagának. Apja, aki motoros bérszántással foglalkozott, Romába küldte a cég képviselőjében, ahol nagylábon élt és szórta a pénzt. Azután visszatért Budapestre, ott folytatta könnyelmű életét, majd megismerkedett Forgács Anna színésznővel, akit abban a reményben vett feleségül, hogy nagy hozományt kap vele.

A hozományt hamarosan elherdálta és akkor hamis váltókkal kezdett manipulálni, majd nagy dollárösszegekre biztosította a felesége életét és a biztosítás után felvette a províziót.

Feleségével nyaralni ment a stájerországi Millstadtba. Egy kirándulás alkalmával Forgács Anna leesett egy szikláról. Szerencsére a baj nem volt nagy és hamarosan kiheverte azt. Nemsokára aztán Forgács Annát, aki állandóan betegeskedett, holtan találták a szobájában. A haláleset éppen egy esomé hamis váltó lejáratára előtti napon következett be és Erdélyi pedig még aznap táviratozott Budapestre, hogy a felesége meghalt és hogy a biztosított összegre igényt tart. Forgács Annát eltemették, azonban nemsokára névtelen levél alapján megindult a vizsgálat abban az irányban, hogy Erdélyi nem gyilkosságnak lett-e áldozata. Erdélyit, aki közben visszatért Budapestre, letartóztatták és ügyében hosszú vizsgálat után tavaly volt a törvényszék előtti főtárgyalás.

A törvényszék bebizonyítottak vette, hogy Erdélyi Béla előbb a szikláról lökte le feleségét, majd pedig, amikor ez az asszonyra nézve nem volt halálos, veronállal megmérgezte és sállal megfojtotta.

A bíróság Erdélyi Bélát ezért életfogytiglani fegyházra ítélte. Erdélyi az ítélet ellen felebbezett.

Felbőle kiadó: VARNAY ELEMER dr.

A bűnüggyel másodfokon nemsokára foglalkozik a budapesti ítélőtábla büntető tanácsa. Az orvosi szakvéleményeket revidálás végett kiadták a legfelső igazságügyi orvosi tanácsnak, amely Verebely Tibor dr. elnökelete alatt hónapokon keresztül tanulmányozta az orvosi szakvéleményeket és a napokban szerkesztette meg jelentését, amely szenzációs megállapításokat tartalmaz. A legfelső orvosi fórum teljes egészében elfogadta Kenyeres Balázs dr. és Minich egyetemi tanárok szakvéleményét, és leszögezi, hogy Erdélyi Béla bűnössége kétségtelen.

A jelentés megállapítja, hogy Forgács Annát előbb veronállal elkábították, majd egy öt milliméteres zsineggel megfojtották. A szakvélemény a vádat bebizonyítottak látja.

A nyakon talált sérülések a legfelsőbb igazságügyi orvosi tanács szerint elmentésben a különböző orvosi véleményekkel nem zuhanás, hanem fojtogatás következményei.

Az ítélőtábla büntető tanácsa néhány hét múlva fogja megtartani Erdélyi Béla ügyében a főtárgyalást. A tárgyalási elnök Degré Miklós budapesti táblaelnök lesz.

Mellőzése miatt Joanitescu váratlanul beadta lemondását

Bukarest, márc. 8.

(Tudósítók telefonjelentése.) A hetek óta tartó kormányátalakítási akció tegnap véget ért, Joanitescu belügyi alminiszter váratlan lemondásával a kormány újabb nehézségek közé került. Mirtó tegnap délelőtt esküt tett a régenstanács kezébe és ma átveszi az ipari és kereskedelemügyi minisztérium vezetését. Voicu Nitescu, az ujonnan kinevezett igazságügyminiszter, ma mutatja be Junian a minisztérium tisztviselői karának. Anghelescu Konstantin, az új belügyi alminiszter, ugyancsak ma veszi át a belügyminisztérium közigazgatási osztályának vezetését.

Joanitescu belügyi alminiszter váratlan lemondásának okát abban vélik találni, hogy Mirtonak ipari és kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezésével őt mellőzés érte. Teg-

nap a legtekintélyesebb kormánypárti tényezők hiába kérelmelték Joanitescut, hogy lemondását vonja vissza, minden ilyen irányú kísérlet hajótörést szenvedett. A belügyminisztériumban úgy tudják, hogy Joanitescu tegnap már elbueszott az országos rendőrigazgatóság főtisztviselőitől is. Tegnap több ilfovi és vlascamegyei képviselő jelent meg Joanitescunál és közölték vele, amennyiben lemondásához ragaszkodik, akkor ők is szolidaritást vállalnak vele és mandátumokról lemondanak. Joanitescu kijelentette nekik, hogy erre semmi szükség sincsen. A kormány egyelőre nem foglalkozott Joanitescu lemondásával és bevárja Vaida Sándor belügyminiszternek a fővárosba való érkezését. Vaida legkésőbb ma, vagy holnap, vasárnap érkezik Bukarestbe és talán neki sikerül a Joanitescu-féle konfliktust kedvezően elintézni.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 308, Párisban 15*20

Temesvári magánárfolyamok 1930 március 8-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 816*50, Dollár 168*20, Hollandi forint 67*60, Dinár 2*98, Francia frank 6*61, Olasz lira 8*84, Cseh korona 4*99, Német márka 40*20, O. schilling 23*74, Magyar pengő 29*45, Svájci frank 32*50, Belga frank 23*74

Terményárak:

Buza 490—540, tengeri 240—245, árpa 260, zab 290, korpá 230, lókmag 725, napraforgómag 180, burgonya 130 lei száz kilónként.

Nyomatott a „HELICON” Bányai Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara.

Kegyelemdöfé a bánsági és erdélyi élő kivitelnek

Bukarest, március 8.

Románia és Magyarország

ninesen kereskedelmi szerződés most kellemetlen helyzetbe hozta erdélyi és bánsági állateksporáló Biharpüspöki és Kurtieson át is a magyar vámhatóságok nem dik át a Romániából jövő élő szállítmányokat. A magyar kormány ezt a legújabb rendelkezést a kereskedelmi szerződés hiányával indokolt. A megszorítás folytán nem indokolt utnak azt a 60.000 bizott sem, amelyet a romániai állomások főleg Olaszország, Ausztria és S részére akartak kiszállítani. Az éltelt eksportőrök a kormánytól kérték a közbenjárást.

ESŐ UTAN KÖPENYEG. Bukarest

jelentés szerint a kormány ismét szította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adókat a legméltányosabban a vállalkozókra terheljék. A vállalkozók véleménye a kereskedelmi és ipari dékeltségek véleményét. Ez az utasítás egy hónap előtt lett volna időszerű.

MASARYK-ÜNNEP A KAMARABAN. A kamara tegnapi ülése

nepélyes keretben folyt le. Pop-Ci István elnök zsufolt terem előtt megtartotta Massaryk csehszlovák köztársasági elnök érdemeit nyolovanadik születésnapja alkalmából, majd Massaryk miniszterelnök emlékezett meg ünnepélyes szavakban az agg elnökről. Hangoztatta, hogy a mai ünnep hozzájárul a román-cseh barátság megerősítéséhez. Végül táviratilag üdvözölte a parlament Massaryk elnököt. A kamara üléseit ezután e hó 18-ig elintézték.

Felhívás

A timisoarai fuvarosok ezekben a napokban felhívják, hogy f. hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor az ipartestület helyiségében a fuvarok számozás tárgyában tartandó értekezletre teljes számban megjelenni szükségesnek.

Buchert Ferenc
elnök